

Bijlage 3 – Programma van Eisen

Eis	Algemeen
1.	<p>Verzekeringnemer</p> <p>Zoals te lezen is in het beschrijvend document bestaat de gemeente 's-Hertogenbosch uit vijf sectoren. Extra aandacht vestigen wij op de rol van de Afvalstoffendienst binnen sector Stadsbeheer. Naast afvalinzameling voor de eigen inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch, zamelt de Afvalstoffendienst ook afval in voor vijf regiogemeente. Dit varieert van één afvalstroom tot bijna alle afvalstromen van deze regiogemeenten. Daarnaast haalt de Afvalstoffendienst voor ruim 3.000 bedrijven het afval op. Het gaat hier om afvalinzameling en niet om afvalverwerking.</p> <p>Ook fungeert de Afvalstoffendienst als een KCA depot voor klanten uit midden- en Zuid-Nederland (https://www.afvalstoffendienst.nl/page/overons). Verder is de afvalstoffendienst leverancier van bio-energie voor een aantal (omliggende) bedrijven. De verzekeringnemer eist dat al deze activiteiten van de Afvalstoffendienst worden meeverzekerd en eist geen gebiedsbeperking voor deze werkzaamheden. De Afvalstoffendienst heeft een eigen milieuschadeverzekering afgesloten.</p> <p>De gemeente 's-Hertogenbosch acteert voor het Sociale Domein als centrumgemeente binnen de regionale samenwerking op het gebied van onder andere de inkoop specialistische jeugdzorg en WMO. De verzekeringnemer eist dat deze activiteiten worden meeverzekerd.</p>
2.	<p>Verzekerden (Niet limitatief)</p> <p>Opdrachtnemer gaat akkoord met de eis dat, naast de standaard verzekerden, de volgende opsomming in de polis wordt opgenomen:</p> <p>Meeverzekerden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet met name genoemde stichtingen opgericht en opererend onder de verantwoordelijkheid van de gemeente 's-Hertogenbosch - Niet met name genoemde projecten geïnitieerd en opererend onder de verantwoordelijkheid van de gemeente 's-Hertogenbosch - Niet met name genoemde vrijwilligers, stagiaires en uitzendkrachten die voor de gemeente 's-Hertogenbosch werkzaamheden verrichten - Personen in dienst van de gemeente 's-Hertogenbosch die elders zijn gedetacheerd - Varend materieel op de Binnen Dieze (2 boten van 4 en 15 pk) - Varend materieel ten behoeve van het toezicht op recreanten (2 boten van 20-25 pk) - Bewindvoerders in dienst van de gemeente 's-Hertogenbosch die in het kader van beschermingsbewind werkzaamheden verrichten - Alle deelnemers van officiële TOM-projecten voor zover zij niet onder de standaard verzekerden zouden vallen - Een groep daklozen en prostituees welke kosteloos gebruik maken van de bedrijfsfitnessruimte en die professionele en geschikte begeleiding ontvangen - Eén gepensioneerde welke gebruik maakt van de bedrijfsfitnessruimte en die professionele en geschikte begeleiding ontvangt - Een tweetal drones welke voor Stadsbedrijven en Stadsontwikkeling worden ingezet. <p>(Deze opsomming is niet limitatief.)</p> <p>Daarnaast gaat opdrachtnemer akkoord met het verlenen van een secundaire dekking voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stichtingen, verenigingen en andere rechtspersonen die (mede) door de gemeente zijn opgericht in het kader van activiteiten van de verzekeringnemer - Stichtingen, verenigingen en andere rechtspersonen waarin de verzekeringnemer een financieel belang heeft in de vorm van subsidies, leningen, participaties e.d.

	In bijlage 6a en 6b is een overzicht opgenomen van stichtingen, verenigingen en overige rechtspersonen die tenminste onder deze opsomming vallen.
3.	<p>Verzekeringstermijn Ingangsdatum : 1 januari 2026 Einddatum : 1 januari 2029</p> <p>Met stilzwijgende verlenging voor maximaal twee termijnen van 12 maanden; premie jaarlijks.</p> <p>Voor verzekeraar geldt een opzegtermijn van 4 maanden vóór de einddatum. Voor verzekeringnemer geldt een opzegtermijn van 3 maanden vóór de einddatum.</p>
4.	<p>Verzekerde bedragen incl. Goed Werkgeverschap (7:611 BW)</p> <p>1 Personen- en zaakschade: € 5.000.000 per aanspraak voor zaak- en personenschade, gemaximeerd tot € 10.000.000 per verzekeringsjaar</p> <p>2 Vermogensschade: € 2.500.000 per aanspraak voor vermogensschade, gemaximeerd tot EUR 5.000.000 per verzekeringsjaar</p> <p>3 Politiek Molest B&W: Medische kosten 100% Kosten psychologische bijstand € 5.000 € 100.000 persoonlijke eigendommen</p> <p>4 Werkgerelateerde ongevallen: € 5.000.000 per aanspraak voor zaak- en personenschade, gemaximeerd tot € 10.000.000 per verzekeringsjaar</p>
	Voorwaarden
5.	Verzekerd dient te zijn de aansprakelijkheid van de gemeente voor door derden geleden zaak-, personen- en zuivere vermogensschade inclusief de daaruit voortvloeiende gevolgschade, volgens de in de gemeentelijke verzekeringsmarkt gebruikelijke voorwaarden voor aansprakelijkheidsrisico's.
	Dekking
6.	<p>Asbestrisico:</p> <p>Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerde voor directe en/of indirecte schade die voortvloeit uit, berust op en/of verband houdt met het gebruik van het blootstellen aan of het op enige andere wijze in contact komen met asbest, asbestvezels, asbeststof en/of asbesthoudende materialen voor een verzekerd bedrag van € 150.000 per aanspraak en maximaal per verzekeringsjaar.</p>
7.	<p>Inlooprisico:</p> <p>het inlooprisico dient vanaf 1-1-2010 te worden meegenomen.</p>
8.	<p>Uitlooprisico:</p> <p>het recht om gedurende 6 maanden na de beëindigingsdatum van de verzekering aanspraken die tijdens de looptijd van de verzekering zijn ingesteld schriftelijk aan te melden onder deze verzekering. Dergelijke meldingen zullen geacht worden te hebben plaatsvonden tijdens de looptijd van de verzekering</p>
9.	<p>Brandweer:</p> <p>De verantwoordelijkheden van de Burgemeester voor de brandweer – voortvloeiend uit de Wet veiligheidsregio's - dienen verzekerd te zijn op de polis, indien en voor zover de aansprakelijkheidsverzekering van de veiligheidsregio hiervoor geen dekking biedt. De uitvoerende taken van de brandweer vallen hier niet onder.</p>
10.	<p>Politie:</p> <p>Meeverzekerd is het aansprakelijkheidsrisico van de burgemeester als korpsbeheerder/ gezagsdrager van de politie, wanneer deze in de gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde en de uitvoering van de hulpverleningstaak, indien en voor zover de aansprakelijkheidsverzekering van de politieregio hiervoor geen dekking biedt.</p>

11.	De verzekering dient in ieder geval dekking te bieden voor de werkgeversaansprakelijkheid van de gemeente conform artikel 7:611 BW en/of aanvullende werking van redelijkheid en billijkheid (artikel BW 6:248).
12.	Werkgerelateerde ongevallen (verzekerd is de schade als gevolg van een ongeval die een werknemer is overkomen tijdens diensttijd, woon- werkverkeer, dan wel tijdens personeelsactiviteiten die gerelateerd zijn aan de dienstbetrekking waarop de werkgever financieel dan wel organisatorisch invloed heeft en tijdens situaties buiten diensttijd die dusdanig inherent zijn aan de werkzaamheden dat verzekeringnemer daarvoor op grond van artikel 7:611 BW als goed werkgever een financiële voorziening had moeten treffen)
13.	De gemeente is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de AWBZ, Jeugdzorg, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Verzekeraar dient dekking te verlenen voor risico's die hiermee verband houden en waarvoor de gemeente eventueel aansprakelijk gehouden wordt.
14.	Regionale samenwerking dient meeverzekerd te zijn in zoverre het de gemeente aangaat.
15.	Aansprakelijkheid voortvloeiende uit Gemeenschappelijke Regelingen dient meeverzekerd te zijn.
16.	De gemeente eist dekking voor de aansprakelijkheid voor vermogensschade die berust op of verband houdt met de aanbesteding van opdrachten en concessies tot een maximum van EUR 100.000,00 per aanspraak en maximaal EUR 200.000,00 per verzekeringsjaar.
17.	<p>Proceskosten op grond van artikel 8:75 en 8:75a Awb</p> <p>1.1 Voor zover dekking niet reeds voortvloeit uit de verzekeringsvoorwaarden is tevens gedekt de gehoudenheid van verzekerde tot vergoeding van proceskosten waartoe zij op grond van de artikelen 8:75 en 8:75a Awb is veroordeeld, indien het Besluit voordat daarover in beroep is beslist, wordt gewijzigd.</p> <p>1.2 Aanspraken tot vergoeding van schade als bedoeld in deze clausule zijn gemaximeerd tot € 25.000 per aanspraak en € 50.000 per verzekeringsjaar, als deel van het totaal verzekerd bedrag voor vermogensschade zoals vermeld op het polisblad.</p> <p>1.3 Het geldende eigen risico is niet van toepassing.</p>
18.	<p>Toezeggingen en/of gewekte verwachtingen</p> <p>De polis dient dekking te verlenen voor toezeggingen en/of gewekte verwachtingen mits de beslissing om een toezegging of gewekte verwachting niet na te komen (a) naar gangbare rechtsopvatting gebaseerd kan worden op de omstandigheid dat door nakoming een wettelijke bepaling of voorschrift geschonden zou worden en (b) verzekerde aannemelijk maakt dat een dergelijke bepaling of voorschrift door de betrokken verzekerde over het hoofd is gezien bij het doen van de toezegging of het wekken van de verwachting</p>
19.	Verzekerd is het aansprakelijkheidsrisico van de gemeente als verhuurder of het in gebruik geven van panden voor schade aan zaken die door huurders/gebruikers zijn aangebracht en deel zijn gaan uitmaken van de door de gemeente verhuurde/in gebruik gegeven panden (huurdersbelang).
20.	Taken OOV-ers: de werkzaamheden op het gebied van openbare orde en veiligheid, waaronder ook vallende de controles huisvesting arbeidsmigranten en het Damocles Beleid (na constatering door politie van drugshandel/hennepkwekerij wordt door de gemeente voorbereidingen getroffen om de woning /bedrijfspannend eventueel te sluiten. Bij de feitelijke sluiting wordt er binnengetreden in de woning/bedrijfspannend en wordt het pand gereed gemaakt voor een sluiting van 3 tot 6 maanden, hierna wordt het pand afgesloten voor een ieder. Wanneer de sluitingsperiode voorbij is wordt de sluiting opgeheven en het pand vrijgegeven.)

21.	<p>Verzekerd is aansprakelijkheid van verzekerde voor schade die voortvloeit uit, berust op of verband houdt met de navolgende activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vrijwilligersprojecten, zijnde het organiseren van vrijwilligersprojecten, alsmede het werkloze vrijwilligers in de gelegenheid stellen werkzaamheden ten behoeve van de lokale gemeenschap te verrichten; ○ Praktijkervaringsprojecten, zijnde het organiseren van praktijkervaringsprojecten, alsmede het personen in de gelegenheid stellen praktijkervaring op te doen bij bedrijven c.q. instellingen. <p>In aanvulling op het vermelde in de voorwaarden worden tevens als verzekerden beschouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De personen, die binnen bovengenoemd kader werkzaamheden verrichten, met uitzondering van het gaan naar, respectievelijk komen van het werk; ○ De bedrijven/instellingen in verband met de werkzaamheden die deze personen bij hen verrichten, voor zover niet elders verzekerd; ○ Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken van de bedrijven/instellingen waar de vrijwilligers/praktijk-ervaringnemers/-arbeidscontractanten hun activiteiten verrichten. Het eigen risico voor zaakschade bedraagt EUR 250,00 per aanspraak.
22.	<p>De verzekering dekt aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor materiële- en fysieke letselschade van derden ontstaan door een datalek waarbij persoons- of andere vertrouwelijke gegevens door een fout van een medewerker onbedoeld beschikbaar zijn gekomen voor onbevoegden.</p> <p>Daarnaast biedt de verzekering dekking voor immateriële schade in die gevallen dat de privacyschending volgt uit een fout van een medewerker en alleen voor zover de gemeente tot vergoeding daarvan door de rechter wordt veroordeeld.</p>
Schade(behandeling) en overige	
23.	<p>Melding: De gemeente zal alle schaden waarvan duidelijk is dat deze boven het eigen risico uitkomen en/of waarin sprake is van letsel, zo spoedig mogelijk bij verzekeraars melden. Zaakschades die onder het eigen risico vallen, behandelt de gemeente zelf. Letselschades worden, ongeacht het eigen risico, altijd gemeld bij verzekeraars. Onder de servicemodule is het mogelijk schades beneden het eigen risico, tegen betaling, door verzekeraar te laten behandelen.</p>
24.	<p>Indien een schade gedurende de behandeling alsnog boven het eigen risico blijkt uit te komen of er sprake van letsel blijkt te zijn, zal de schade alsnog bij verzekeraar gemeld kunnen worden. Verzekeraar zal deze melding niet beschouwen als een "te late melding" van de schade en zal de schade dan ook in behandeling nemen zonder daarvoor extra kosten in rekening te brengen.</p>
25.	<p>Ontvangstbevestiging: Na ontvangst van een schademelding stuurt de opdrachtnemer binnen 5 werkdagen een ontvangstbevestiging naar zowel de gemeente als de wederpartij (per e-mail of brief).</p>
26.	<p>Aanvang inhoudelijke behandeling: De opdrachtnemer vangt binnen 2 weken na verzending van de ontvangstbevestiging aan met de inhoudelijke behandeling.</p>
27.	<p>Voortgang: Opdrachtnemer ziet toe op een adequate en snelle voortgang in het schadebehandelingsproces en houdt tijdens de schadebehandeling de gemeente tussentijds en consequent op de hoogte van de voortgang in een dossier. Opdrachtnemer brengt de gemeente in ieder geval één keer in de twee maanden op de hoogte van de stand van zaken. Bij langlopende dossiers kan in overleg met de gemeente deze termijn worden aangepast.</p>
28.	<p>Erkenning: Indien door opdrachtnemer overwogen wordt om aansprakelijkheid te erkennen, claimant geheel of gedeeltelijk schadeloos te stellen, een schikking of coulanceregeling te treffen, een advocaat in te schakelen of een procedure te starten, dient hierover vooraf afstemming en overleg tussen opdrachtnemer en de gemeente plaats te vinden.</p>
29.	<p>Verschil van mening: Wanneer een verschil van mening bestaat tussen de gemeente en opdrachtnemer over het al dan niet erkennen van aansprakelijkheid voor een schade en/of over de hoogte van het schadebedrag, voeren partijen eerst overleg over het geschil. In geval van blijvend verschil van mening tussen gemeente en opdrachtnemer kunnen partijen dit geschilpunt voorleggen aan een gezamenlijk te benoemen bindend adviseur.</p>

30.	Inschakelen van advocaten en experts: De gemeente eist inspraak in de keuze van in voorkomende gevallen in te schakelen advocaten en experts.
31.	De gemeente eist dat deskundigheid op het zeer specifieke terrein van de overheidsaansprakelijkheid gewaarborgd is.
32.	De gemeente eist dat u zich conformeert aan de wijze van handelen volgens de in de verzekeringsbranche gebruikelijke gedragscodes, zoals die van het Verbond van Verzekeraars, de Nationale Ombudsman en de gedragscode Letselschade.
Aanvullende voorwaarden	
33.	Indien de gemeente aangeeft het contract via een assurantietussenpersoon of assurantiemakelaar te willen laten lopen, geldt dat een mededeling aan de tussenpersoon of makelaar tevens een mededeling aan de verzekeraar is.
Eigen risico	
34.	€ 2.500 per aanspraak voor zaak- en personenschade € 2.500 per aanspraak voor vermogensschade € 250 per aanspraak voor Werkgerelateerde Ongevallen
Prioriteitenbepaling	
35.	Voor zover sprake mocht zijn van tegenstrijdigheden in de tekst van de hiervoor van toepassing verklaarde voorwaarden gelden de volgende voorrangregels: <ul style="list-style-type: none"> • Clausules gaan vóór verzekeringsvoorwaarden; • Aanvullende verzekeringsvoorwaarden gaan vóór verzekeringsvoorwaarden en clausules. <p>Als er onduidelijkheid of verschil van mening is over de uitleg van de opdracht, zal voor de beantwoording van het betreffende meningsverschil gekeken worden naar de volgende documenten in aflopende volgorde van belangrijkheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De nota('s) van inlichtingen; • Het aanbestedingsdocument; • De ingediende inschrijving • Het opgestelde verzekeringscontract/polis
Service module	
36.	De servicemodule is door de gemeente gewenst voor onderstaande modules: <ul style="list-style-type: none"> - Service Module Zaakschade - Service Module Vermogensschade <p>Deze optie wordt niet meegenomen bij de gunning op 'laagste prijs'.</p>